

Zápisnica

zo zasadnutia Rady seniorov hlavného mesta Bratislavy

29. 09. 2015, 16.00 h, Primaciálny palác, 1.poschodie, zasadačka č.107

Prítomní: Primátor Ivo Nesrovnal, 13 členov rady seniorov

neprítomní: 7 členov rady

Hostia: sekretariát Rady vlády SR pre práva seniorov L .Jurová, K. Petrovičová ,

Aliancia Stará tržnica I. Szántová, P. Počajová

Tlačové oddelenie magistrátu. M. Voleková

Prezenčná listina založená v agende rady seniorov.

K bodom 2,3 bol vopred poslaný všetkým členom písomný materiál

Program zasadnutia:

1. Otvorenie
2. Informácia o zaslaní podkladov od členov rady seniorov k plneniu Akčného plánu Programu aktívneho starnutia Bratislavy na roky 2014/2015
3. Program Seniorfestu 2015
4. Informácia o práci Rady vlády SR pre práva seniorov a prispôsobovanie verejných politík procesu starnutia populácie
5. Ponuka Aliancie Stará tržnica na spoluprácu s Radou seniorov Bratislavy počas sobôt v priestoroch tržnice
6. Diskusia
7. Záver

1. Otvorenie

.Úvodom členov Rady seniorov pozdravil a rokovanie otvoril primátor hlavného mesta SR Bratislavy Ivo Nesrovnal. Vyjadril úctu k seniorom a uznanie činnosti Rady seniorov hlavného mesta SR Bratislavy. Zdôraznil, že plnohodnotné zapojenie starších ľudí do života v meste je jednou z prioritných tém a treba jej venovať náležitú pozornosť. Predstavitelia samosprávy stoja pred zásadnou výzvou a tou je rastúci počet seniorov v Bratislave. Prípomenul blížiaci sa mesiac úcty k starším a podujatia, ktoré mesto pre seniorov pripravuje v programe Seniorfest 2015.

Jednou z priorít primátora je riešenie dopravnej situácie v Bratislave. Informoval členov rady o situácii na ukončovaní prác na Štúrovej ulici a o postupe prác na Starom moste. Prisľúbil, že urobí všetko pre to, aby bola rekonštrukcia Starého mosta ukončená do 15. decembra 2015. Vzhľadom na prebiehajúce rokovania o situácii na výstavbe Starého mosta sa z ďalšieho rokovania ospravedlnil.

Rokovanie rady seniorov ďalej viedol poradca primátora a koordinátor rady B.Telgársky.

2. Informácia o zaslaní podkladov od členov rady seniorov k plneniu Akčného plánu Programu aktívneho starnutia Bratislavy na roky 2014/2015

Koordinátor rady seniorov podal informáciu o doterajšom stave prác a zrekapituloval, ktorí členovia Rady predložili vyhodnotenia. Na obidvoch zasadnutiach Rady seniorov Bratislavy v apríli a júli 2015 bolo diskutované členmi o plnení opatrení z Akčného plánu Programu

aktívneho starnutia na roky 2014, ale najmä na rok 2015. Od marca 2015 bolo známym všetkým členom rady seniorov, že do konca augusta 2015 bude potrebné odovzdať odpočet plnenia opatrení v mestských častiach, tak ako to hodnotia členovia rady seniorov.

V požadovanom termíne do konca augusta 2015 poslali svoje hodnotenie traja členovia rady seniorov a to: za Petržalku, Záhorskú Bystricu a bratislavskú JDS. K splneniu odpočtu možno rátať aj členku za Nové Mesto s termínom plnenia 1.9.2015. a k 11.9.2015 poslal svoju správu zástupca z Rače /bol na dovolenke/.

Pre meškanie z dôvodov najmä choroby sa ospravedlnili členky Devínskej Novej Vsi a Dúbravky, ale poslali o pár dní neskôr.

S omeškaním poslala vyhodnotenie členka rady seniorov z Ružinova, ktorá svoju správu napísala na stroji a poslala poštou, ktoré bolo prepísané do Wordu. Prakticky pred konaním rady seniorov poslali hodnotenie zástupcovia Karlovej Vsi, Lamača a Devína. V deň konania rady seniorov 29.9.2015 došla informácia od členky rady seniorov zo Starého Mesta.

Celkom teda svoje hodnotenie neposlalo 7 členiek rady seniorov z 19. Odpočet plnenia opatrení v mestských častiach bol predložený v poslanej informácii. Vyhodnotenia, ktoré zaslali členovia Rady tesne pred jej zasadnutím, boli rozoslané dodatočne.

Niektoré informácie boli zostručené. Do hodnotiacich textov nebolo zasahované.

Z jednotlivých hodnotení vidno, koľko práce so seniormi vedeli urobiť v niektorých mestských častiach a z predloženej informácie vidno aj nasadenie členiek rady seniorov, ktoré poňali svoju úlohu v rade seniorov pozitívne. Niektoré správy informovali len o kultúrnych akciách a vidno z nich, že absentuje hlbší kontakt so seniormi v centrách voľného času, kluboch alebo s organizáciami JDS. Poslanie samotnej rady seniorov ako poradného orgánu primátora mesta je zlepšovať postavenie seniorov v meste Bratislava a prinášať návrhy na zlepšenie podmienok ich života.

Celková informácia skonštatovala stav odpočtu plnenia opatrení Akčného plánu za rok 2015. Nie všetko sa bude dať zovšeobecniť a použiť do spoločnej správy. Je však nevyhnutné, aby samy členovia si uvedomili, akú budúcnosť má Program aktívneho starnutia v mestských častiach, ale aj sebakriticky zhodnotiť pôsobenie a členstvo v rade seniorov.

Diskusia:

M. Hrebíčková z Nového Mesta položila otázku, akú štruktúru bude mať celkové vyhodnotenie. či bude členené podľa opatrení alebo podľa mestských častí a ako podrobne budú informácie prezentované. Doteraz zaslané vyhodnotenia sa viac zameriavajú na súpis podujatí, ktoré robia jednotlivé mestské časti pre seniorov, prípadne na aktivity a iniciatívy seniorov a menej na konkrétne plnenie opatrení sformulovaných v schválenom akčnom pláne.

Podľa A. Khandla z Rače by mali dať základné podklady pre vyhodnotenie plnenia opatrení pracovníci miestnych úradov, ktorí majú podrobné informácie o tom, čo všetko pre seniorov vykonali. Členovia rady, ktorí nemusia byť o všetkých aktivitách v mestskej časti podrobne informovaní, môžu dať doplnujúce hodnotenie.

M. Ličková z Vrakune uviedla, že je novou členkou, došlo k výmene zo strany vedenia MČ a ospravedlnila neposlanie požadovanej informácie.

Koordinátor rady B. Telgársky považuje za prioritné kritické hodnotiace stanovisko členov rady. Úradníci majú sklon pri odpočtoch a hodnotení plnenia opatrení hovoriť len o pozitívach. Na spracovanie konečnej verzie vyhodnotenia Akčného plánu opatrení na roky 2014 – 2015 navrhuje p. Telgársky vytvoriť pracovnú skupinu.

Podľa O. Sitárovej zo Starého Mesta sa opatrenia neplnia.

Viacerí členovia Rady sa zhodli na tom, že vyhodnotenie by malo obsahovať tak pozitíva, ktoré určite sú, ako aj poukázanie na nedostatky a problémy seniorov a to, ktoré opatrenia sa nespĺnili.

3. Seniorfest Bratislava 2015

Koordinátor rady predstavil celkový návrh programu Seniorfestu 2015, ktorý bol schválený na vedení mesta. K 1.10.2015 bude pripravený na rozdelenie do mestských častí bulletin. Lístky či pozvánky na jednotlivé podujatia, ak je to uvedené v bulletine, budú rozdeľované seniorom mesta prostredníctvom členov rady, ktorí si budú musieť prísť lístky či pozvánky prevziať na vyzvanie.

Vyzval členov Rady, aby požiadali vedúcich denných centier seniorov a centier voľného času o prihlásenie sa na workshop „Pracovný potenciál seniorov“, ktorý sa bude konať 22. októbra 2015 o 13.00 h v Primaciálnom paláci. Workshop je súčasťou plnenia opatrenia č. 4.2.3 - v hlavnom meste SR Bratislava vykonať súpis potrebných a dosiaľ nevykonávaných verejnoprospešných fyzických a duševných činností ...

4. Informácia o práci Rady vlády SR pre práva seniorov a prispôsobovanie verejných politík procesu starnutia populácie

Tajomníčka Rady vlády SR pre práva seniorov Mgr. Lívia Jurová informovala o poslaní a činnosti tejto rady vlády.

Rada vlády ako poradný orgán vlády Slovenskej republiky bola zriadená 8. januára 2014 uznesením vlády č. 17.

Rada vlády je stálym odborným, poradným, koordinačným a iniciatívnym orgánom vlády Slovenskej republiky, ktorá sa na svojich zasadnutiach venuje dôležitým témam pri riešení otázok životných podmienok, rovnosti príležitostí a rovnakého zaobchádzania so seniormi a pri zabezpečovaní **a to zdôrazňujem**, užšej spolupráce zainteresovaných subjektov na riešení dôsledkov starnutia populácie.

Rada vlády SR sa skladá z 35 členov, z toho

16-ti členovia sú zástupcovia organizácií zastupujúcich záujmy seniorov:

Jednota dôchodcov na Slovensku: 8 členov

Združenie kresťanských seniorov Slovenska : 4 členovia

Fórum pre pomoc straším : 3 členovia

O.Z. regiony.sk: 1 člen

Ďalšími členmi sú:

Minister práce, sociálnych vecí a rodiny SR,

Minister zdravotníctva SR

Štátni tajomníci ministerstiev: Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR, Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR, Ministerstva kultúry SR, Ministerstva financií SR, Ministerstva spravodlivosti SR a Ministerstva vnútra SR,

a ďalší zástupcovia občianskeho sektora a inej odbornej verejnosti zaoberajúcej sa problematikou seniorov.

Ďalej prezentovala Národný program aktívneho starnutia na roky 2014 – 2020. Upozornila na najdôležitejšie materiály, ktoré Rada vlády prerokovala a pripomienkovala (z oblasti ochrany zdravia, zamestnanosti, dôchodkov). Tieto materiály si môžu členovia Rady seniorov nájsť na internete na webovej stránke Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny.

Jednou z ciest, ako zapojiť do prípravy politik cieľovú skupinu seniorov a vypočuť hlas zdola, sú poradné orgány vlády, ministrov, ako i primátorov a starostov, pretože tu je priestor pre aktívnu komunikáciu a spoluprácu so seniormi, kde môžu prostredníctvom svojich zástupcov prezentovať svoje názory na aktuálne dianie v spoločnosti, či pripomienkovať dokumenty, alebo navrhovať riešenia v politikách, ktoré sa bezprostredne dotýkajú života skôr narodených. Zároveň môžu byť nápomocní pri odhaľovaní porušovania práv seniorov, upozorňovať na nekalé praktiky nebankovníkov, rôznych podomových obchodníkov a „šmejdov“, poukazovať na domáce násilie a inú kriminalitu páchanú na senioroch, a tým napomáhať zabezpečiť pre nich dôstojnú a kvalitnú jeseň života.

Na zasadnutiach v roku 2015 bolo venované o. i. týmto témam:

- Vekový manažment, trh práce a aktívne starnutie
- Služby zamestnanosti pre starších zamestnancov a podpora rozvoja striebornej ekonomiky
- Ochrana a podpora zdravia seniorov v oblasti prevencie
- Prevencia kriminality páchanej na senioroch
- Dobrovoľníctvo, seniori a samospráva

Na nasledujúcom októbrom zasadení bude okrem iného prerokovaná:

- Správa o kriminalite páchanej na senioroch (Ministerstvo vnútra)
- Stratégia vytvorenia dlhodobej zdravotno-sociálnej starostlivosti (Ministerstvo zdravotníctva v spolupráci s ministerstvom práce)

Rada vlády SR sa bude zaoberať predbežným odpočtom plnenia úloh vyplývajúcich z Národného programu aktívneho starnutia.

Záverom svojho vystúpenia zdôraznila to podstatné, na čo chcela upozorniť prítomných, a to o samospráve. Samospráva je totiž v Národnom programe pri množstve úloh z neho vyplývajúcich **v postavení spolupracujúceho subjektu**. Táto spolupráca je veľmi potrebná, nakoľko samospráva je najbližšie k občanovi, najlepšie vie detegovať jeho potreby, alebo riziká a nastaviť možné riešenia.

Poradný orgán samosprávy, **Rada seniorov** by mala byť styčným dôstojníkom medzi samosprávou, radou vlády a plnením úloh vyplývajúcich z Národného programu na báze spolupráce v záujme oboch strán

Diskusia:

Eva Weissová požiadala tajomníčku rady vlády p. Jurovú o zaslanie materiálu vypracovaného prof. MUDr. Krajčíkom a prof. MUDr. Krčmérym zameraného na analýzu súčasných problémov geriatrickej a návrhy na ich riešenia. Je to oblasť, kde zo strany starších občanov zaznieva opakujúca kritika terajšieho stavu a právom očakávajú informácie o možnostiach pripravovaných zmien. Ocenila prijatie návrhu na rekonštrukciu pracovnej skupiny pre zdravotnú problematiku seniorov.

D. Lipková z Devínskej Novej Vsi uviedla, že členovia bratislavskej rady sú o NPAS podrobne informovaní, mnoho schválených opatrení sa však neplní a seniori narážajú na mnoho problémov. Napr. seniori sa sťažujú na množstvo, nejasnosť a neprehľadnosť

poplatkov za zdravotnícke výkony, ktoré lekári požadujú. Nepožaduje sa zodpovednosť od samosprávy, ktorá v niektorých prípadoch ani o prijatom programe nevie. Odpočet plnenia opatrení by mal ísť aj po tejto stránke a to na všetkých úrovniach. Seniorské organizácie, združenia a centrá sa naozaj angažujú a podľa mojich skúseností aj neraz supľujú povinnosti sociálnych pracovníkov. Ak je podľa informácie členom Rady vlády pre práva seniorov aj zástupca ZMOSu, bolo by zaujímavé jeho stanovisko k plneniu úloh pri spoluzodpovednosti, alebo gestorstve.

P. Sedlák z Karlovej Vsi informoval, že sa im podarilo zriadiť geriatrickú ambulanciu. Hovoril o ťažkostiach s tým spojených a o nezáujme zdravotných poisťovní o geriatrické ambulancie, lebo sú podľa nich príliš nákladné. Opýtal sa, kto inicioval návrh na bezplatnú železničnú dopravu pre seniorov. Podľa jeho informácií seniori resp. seniorské organizácie toto opatrenie nenavrhlí a neiniciovali.

L. Jurová z MPSVaR SR uviedla, že v NPAS schválenom vládou SR sú uvedení gestori (prevažne ministerstvá) a spolupracujúce (osoby vrátane predstaviteľov samosprávy, miestnej správy, ZMOS). Plnenie opatrení sa pravidelne hodnotí a gestori a spolupracujúce osoby majú povinnosť dať odpočet plnenia. Rada vlády sa problémami geriatrickej zaoberala a bude podrobne zaoberať, plánuje pozvať špecialistov.

5. Ponuka Aliancie Stará tržnica na spoluprácu s Radou seniorov Bratislavy počas sobôt v priestoroch tržnice

Predstaviťky Aliancie Stará tržnica I. Szántová, P. Počajová predstavili svoj návrh. Ponuka sa týka využitia priestorov v Starej tržnici seniorom v meste. Ide predovšetkým o vytvorenie priestoru pre seniorov v rámci sobotných trhov na poschodí v zóne Paráda. Tam by si mohli okrem pasívnej aktivity (čítanie dennej tlače, občerstvenie -čaj, sušienky) aj spraviť aktívny program. Napríklad pravidelné hry bridžu, šachu, krížovkárka súťaž, ručné práce, vymieňanie receptov a pod. P. Počajová, ktorá je zodpovedná za celú zónu „Paráda“, by na vyžiadanie požičala jednoduché stolné hry. Na konci trhu bývajú aj obchodníci a trhovníci ochotní predať tovar za nižšie ceny a možno by si takto seniori zvykli aj na nákupy v Starej tržnici. Stará tržnica patrí všetkým obyvateľom Bratislavy a takto by sa mohli seniori stretávať v centre mesta, kde by im k tomu vytvorili podmienky.

Diskusia:

O. Sitárová zo Starého Mesta - upozornila na poškodzovanie priestoru pred Starou tržnicou v Bratislave počas podujatí, ktoré sa tam konajú /vrátane odstraňovania kvetináčov/.

M. Ličková z Vrakune poukázala na pôvodné zameranie bratislavskej Starej tržnice, ktoré ešte žije v predstavách mnohých seniorov. Predávané produkty tam majú príliš vysoké ceny (aj čaj).

E. Weissová z JDS odporučila, aby ponuka Aliancie Stará tržnica na rozšírenie spolupráce so seniormi bola akceptovaná. Zároveň požiadala o čo najskoršie dohodnutie podmienok a oznámenie požiadaviek na prípadnú konkrétnu pomoc seniorov napr. cez miestne organizácie JDS.

6. Diskusia

Koordinátor rady B. Telgársky predstavil členom rady prítomnú Moniku Volekovú z tlačového referátu magistrátu a poďakoval jej za záujem o názory a problémy seniorov v meste.

E. Weissová z JDS vyzvala koordinátora rady seniorov o bližšie vysvetlenie týkajúceho sa obsahu a následnej metodiky aplikácie dotazníka vypracovaného Katedrou stratégie a podnikania Fakulty manažmentu UK na zisťovanie verejnoprospešných činností na úrovni mesta Bratislavy i jej jednotlivých častí.

M. Hrebíčková z Nového Mesta tlmočila sťažnosť občianky s ťažkým zdravotným postihnutím z mestskej časti Bratislava – Nové Mesto, ktorá odznela aj v diskusii a po diskusii so zástupkyňou primátora na Letnej univerzite seniorov, že vodiči autobusov a trolejbusov zastavujú často v nevhodnej vzdialenosti od obrubníkov chodníkov. To sťažuje nastupovanie a vystupovanie občanov s ťažkým zdravotným postihnutím do dopravných prostriedkov. Upozornila tiež na problém s nedostatkom zubárov.

P. Khandl z Rače pripomenul pretrvávajúce sťažnosti občanov, že autobus MHD zastavuje príliš ďaleko od krematória a predložil opakovanú požiadavku občanov na zriadenie zastávky autobusu č. 37 bližšie ku krematóriu. Zároveň uviedol, že chcel primátora požiadať o doriešenie kompetencií medzi Magistrátom a MČ pri oprave chodníkov.

Viacerí prítomní vyjadrili znepokojenie v súvislosti so zrušením bezplatného cestovania občanov s ťažkým zdravotným postihnutím v bratislavskej mestskej hromadnej doprave (schválenie zľavy na električenkú vo výške 90% a 50 % na jednorazový cestovný lístok). Povinnosť zaregistrovať sa na uplatnenie 90 % zľavy na električenkú môže byť obtiažne pre občana, ktorý má problémy s pohybom.

P. Prvonič zo Záhorskej Bystrice chcel primátora požiadať o podrobnejšie informácie o v masmédiách zverejnenom navrhovanom zvýšení dane z nehnuteľností a ďalších daní v kompetencii mesta Bratislavy - **Návrh všeobecne záväzného nariadenia hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy, ktorým sa mení a dopĺňa všeobecne záväzné nariadenie hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy č. 12/2014 o dani z nehnuteľností s účinnosťou od 1. januára 2016.**

Odporúčanie č.1:

Rada seniorov Bratislavy odporúča primátorovi mesta, aby sa pripomienkami, odznelými v diskusii zaoberalo vedenie mesta.

7. Záver.

Rokovanie rady seniorov končil koordinátor rady seniorov. Ďalšie rokovanie je naplánované na december 2015:

Zapísal:

Ing. Bohdan Telgársky